Tıbbi Mikrobiyolojide İnsan Gücü

Doç. Dr. Aynur EREN TOPKAYA
Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi

İnsan Gücü

- Bir işi yapabilecek toplam kişi sayısı veya harcanacak emek zaman miktarı.

Neden İnsan Gücü Çalışması ?

- KLİMUD'un önemli bir misyonu Klinik Mikrobiyoloji Laboratuvarlarında sunulan sağlık hizmetlerinin kalitesini arttırmaktır. Bu;
  - laboratuvarın alt yapısına,
  - yardımcı personelin yeterli olmasına,
  - teknolojiden yararlanma olanaklarına ve en önemlisi de

  sayıca yeterli ve nitelikli mikrobiyoloji uzmanlarına bağlıdır.

İnsan Gücü Planlama Yöntemleri

- Nüfusa göre planlama (karşılaştırılması kolay)
- İhtiyaca göre planlama (epidemiyolojik veriler)
- Hedefe göre planlama (süreli bir yöntem)
- Talebe göre planlama (sağlık hizmetinden faydalanma oranına göre bölgelerarası farklılıklar gösterebilir)
- İstihdama göre planlama (istihdam edilecek kurumların kadro durumu: PDC, norm kadro)

Tıbbi Mikrobiyolojide İnsan Gücü Çalışması

- Ülkemizdeki sağlık politikaları
- Sağlık hizmeti sunumundaki hedefler
- Nüfusun demografik özellikleri
- Diğer uzmanlık alanlarındaki dinamikler
- Yardımcı sağlık personeli
- Alt yapı olanaklarından bağımsız yapılamaz

Son Yıllarda Yaşanan ve Bu Konuyu İvedileştiren Gelişmeler

- LabKap verileri
- SGK genelgesi
- TUS kontenjanları
- Eğitim kadroları
- Tıbbi Laboratuvar Yönetmeliği
- Sağlık Eğitim Kongresi
- .

Var Olan Veri Tabanları

- KLİMUD üye listesi
- Sağlık Bakanlığı Personel Dairesi
- Tabip Odaları
- Eğitim toplantılarının katılımcı listeleri
- Türkiye İstatistik Kurumu Nüfus Projeksiyonları. www.tuik.gov.tr. Ağustos 2012 de erişilmiştir.
- Hogarth J. Glossary of Health Care Terminology. WHO, Copenhagen, 1975.
- Sağlık Bakanlığı. Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2011.
- Sağlık Bakanlığı ve YÖK. Türkiye Sağlık İnsangücü Durum Raporu. Mart 2008

Nasıl Başladı?

- 2012 de İl ve kurum bazında Klinik Mikrobiyoloji uzman sayısı saptanmaya çalışıldı.
- Mikrobiyoloji Uzman 2012.doc

2013 Yılında

- Eğitim birimlerine anketler
- 2013 İnsan Gücü Çalışma Ekibi
- KLİMUD İNSAN GÜCÜ ÇALIŞMA EKİBİ 2013.doc

Çalışmanın Amacı

- İnsan Gücü çalışmalarının temelini atmak
- Aktif çalışan uzman sayısını belirlemek
- İl bazında uzman sayısını nüfusa oranlamak
- Türkiye ortalamasını bulmak
- Avrupa ile karşılaştırmak
- Uzman ihtiyacının karşılanabilmesi için otoritelere öneride bulunmak

Çalışmanın Kısıtlılıkları

- Daha önce yapılmış bir çalışma olmadığı için yeni verilerle karşılaştırılamaması
- Büyük illerden özellikle özel sektörde çalışan uzmanlarla ilgili veri toplanmasındaki zorluklar
- Zorunlu hizmet, kurumlararası yer değişiklikleri, emeklilik v.b nedenlerle uzman sayısı ve il bazında dağılımın dinamizmi
- Sağlık hizmeti sunumu içinde laboratuvardan beklenenler?

Verilerin Toplanması

- Eğitim birimlerinden eğitici ve uzmanlık öğrencileri ile ilgili bilgiler alındı
- 2012 de Sağlık Bakanlığından veriler elde edildi. İllerden gönüllü uzmanlar aracılığıyla bu veriler doğrulandı
- 2013 Ağustos ayında yeniden il bazında sayılar elde edildi
- TÜİK den illerin nüfus projeksiyonları alındı
- İl bazında 50.000 kişiye düşen uzman sayısı hesaplandı.

Eğitim Birimlerinin Olanakları

- 68 merkeze anket gönderildi
  - 62 üniversite (54 devlet ün. 8 vakıf ün)
  - 4 Eğitim ve Araştırma Hastanesi
  - 2 GATA
- 11 merkezden bilgi gelmedi
- 57 merkezin sonuçları değerlendirildi

Ankete Dahil Olmayan Üniversiteler

- Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- Cumhuriyet Üniversitesi
- Hacettepe Üniversitesi
- İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
- Kocaeli Üniversitesi
- Koç Üniversitesi
- Sakarya Üniversitesi
- Trakya Üniversitesi
- Yeditepe Üniversitesi
- Ordu Üniversitesi
- Kafkas Üniversitesi

Akademik Kadrolar

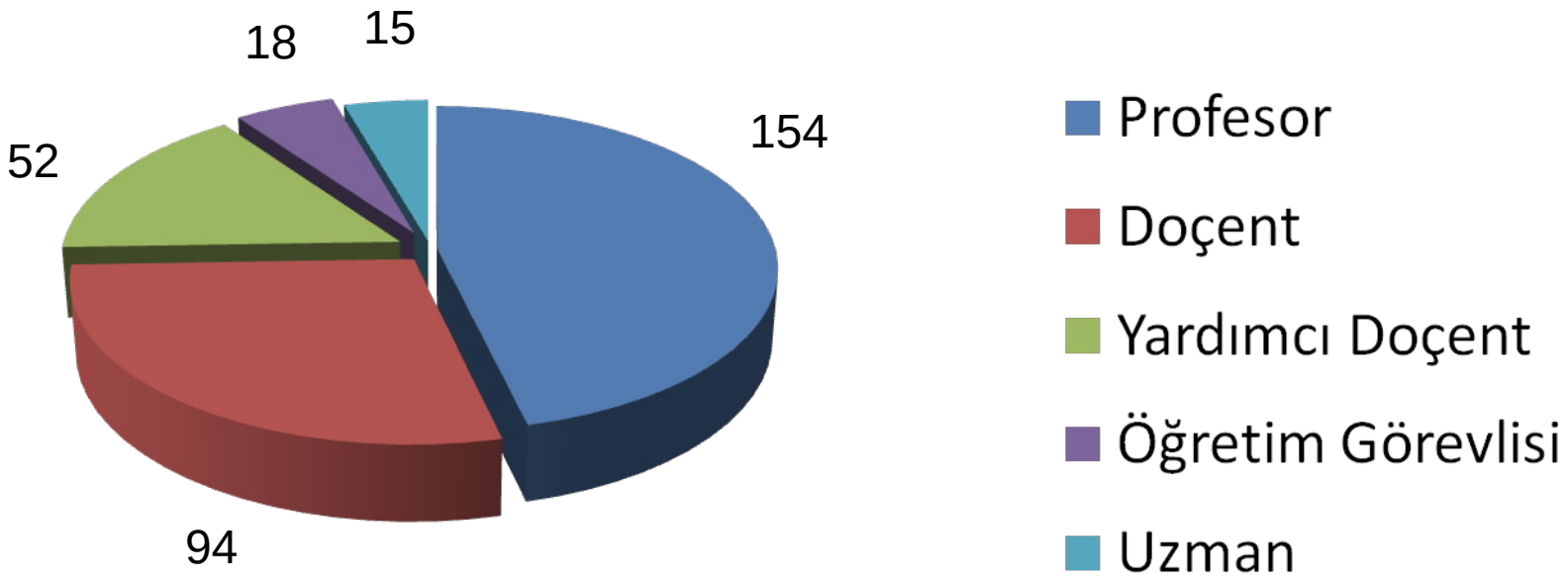

16 Üniversitede profesör yok

Rutin Hasta Hizmeti Sunan Laboratuvar Alanı

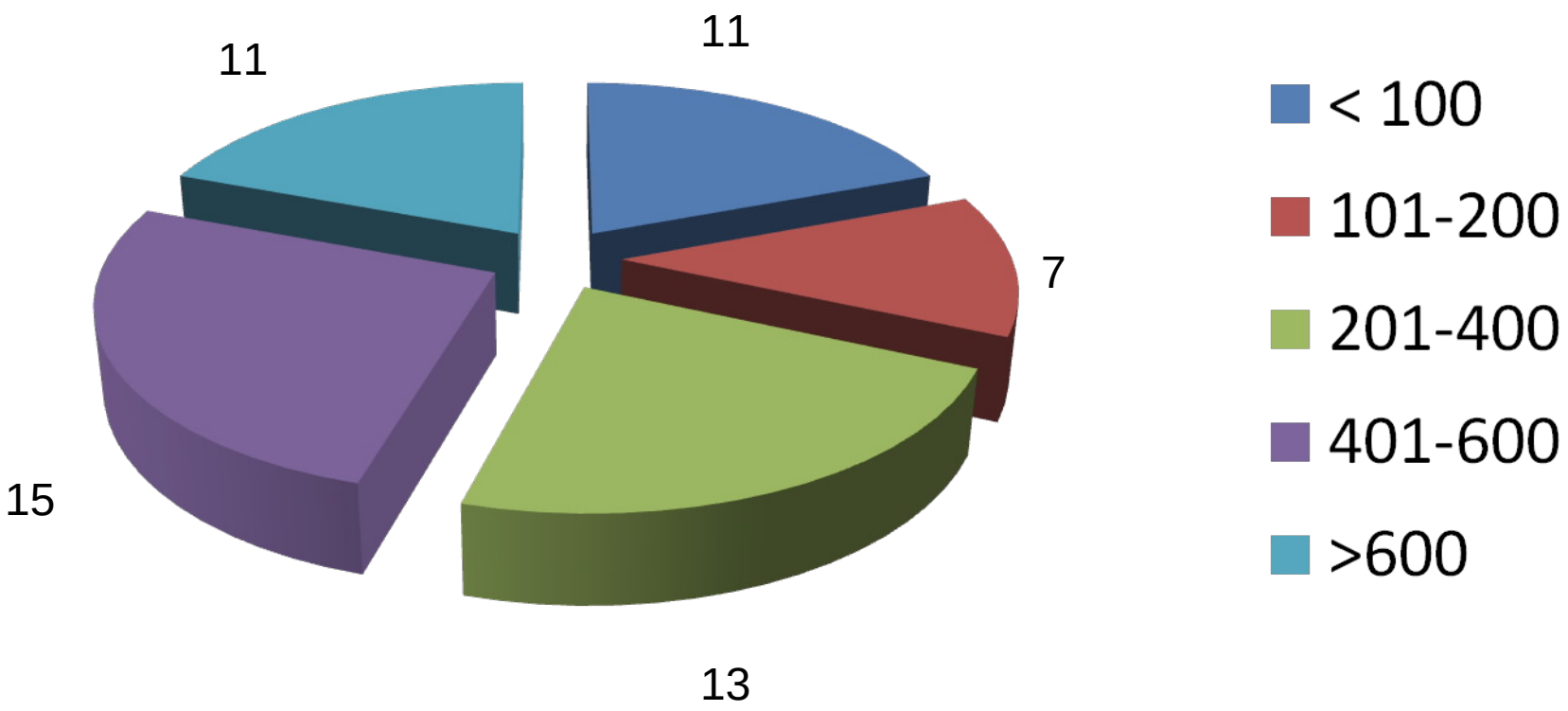

Laboratuvarda Bu Cihazlar Var mı?

- Otomatize Ekim Cihazı 3 merkez
- Otomatize Gram Boyama Cihazı 10 merkez
- Tam Otomatize Bakteri Tanımlama 46 merkez
- Maldi-Tof 6 merkez

Biyolojik Emniyet Kabini Bulunan Birimler

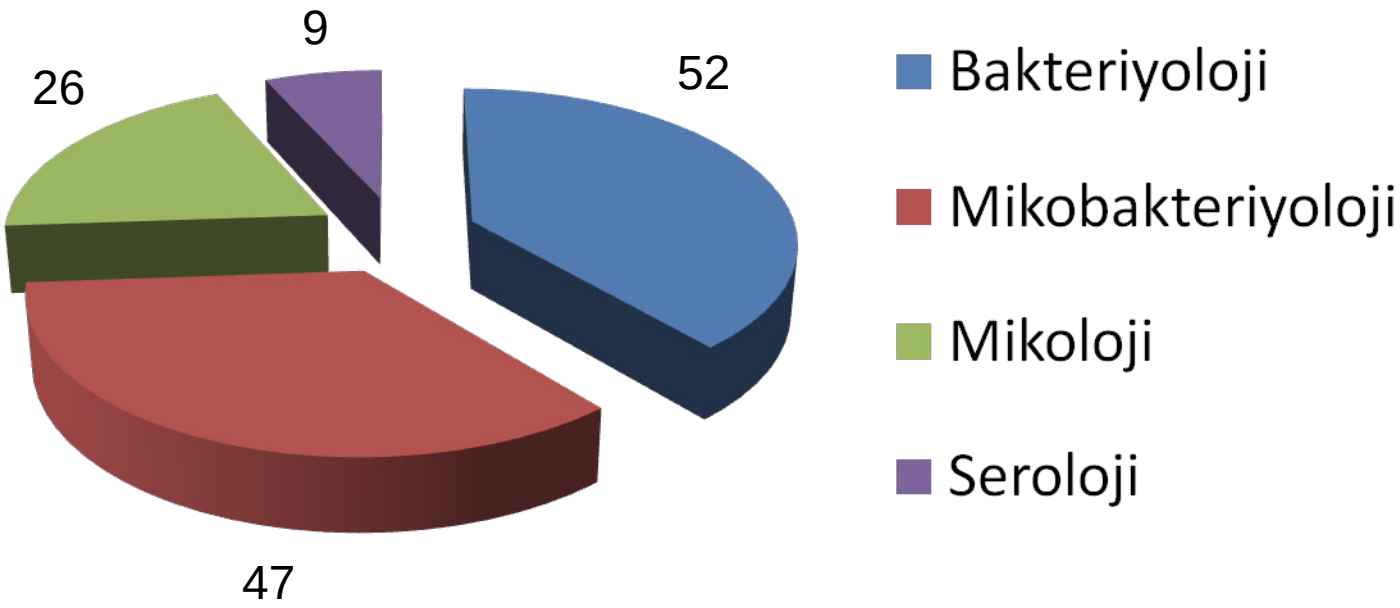

Eğitim Birimleri- Özet

- Eğitici kadroda toplam 333 kişi var
- 16 Üniversitede profesör yok
- Çeşitli yıllarında eğitimine devam eden 179 uzmanlık öğrencisi
- Eğitim kadrosu, fiziksel mekan, alt yapı olanakları, yardımcı personel açısından eğitim birimleri oldukça heterojen

Bulgular

- İl bazında Tıbbi Mikrobiyoloji uzmanlarının sayısı, ilin nüfusuna oranı, 50.000 kişiye düşen uzman sayısı
- 50.000 kişiye düşen TM Uzman sayısı.docx

En Küçük 10 İlimizde Uzman Sayısı

İL	TOPLAM UZMAN	2013 Nüfus Projeksiyon	Mik.Uzm./ Nüfus	50.000 kişiye/ Mik.Uzman
BAYBURT	1	75663	75.663	0,66
TUNCELİ	2	85752	42.876	1,16
ARDAHAN	2	105450	52.725	0,94
KİLİS	1	124945	124945	0,40
GÜMÜŞHANE	1	135710	135.710	0,36
ARTVİN	2	166942	83.471	0,59
ÇANKIRI	2	186584	93.292	0,53
BARTIN	2	188856	94.428	0,52
IĞDIR	2	191895	95.947	0,52
SİNOP	2	200905	100.452	0,49

12 Büyük İlde Uzman Sayıları

İL	TOPLAM	2013 Nüfus	Mik.Uzm/ Nüfus	50.000 kişi/ Mik.Uzmanı
İSTANBUL	232	14107954	60.810	0,82
ANKARA	160	5056126	31.600	1,58
İZMİR	87	4047743	46.525	1,07
BURSA	37	2726800	73.697	0,67
ADANA	34	2144245	63.066	0,79
ANTALYA	40	2142020	53.550	0,93
KONYA	29	2066099	71.245	0,71
GAZİANTEP	31	1840103	59.359	0,84
ŞANLIURFA	14	1807152	129.082	0,38
MERSİN	17	1697306	99.841	0,51
KOCAELİ	**31**	**1667453**	**53.788**	**1,92**
DİYARBAKIR	18	1615053	89.725	0,55

İl bazında 50.000 kişiye düşen Tıbbi Mikrobiyoloji Uzman Sayısı (Türkiye ortalaması= 0,6697)

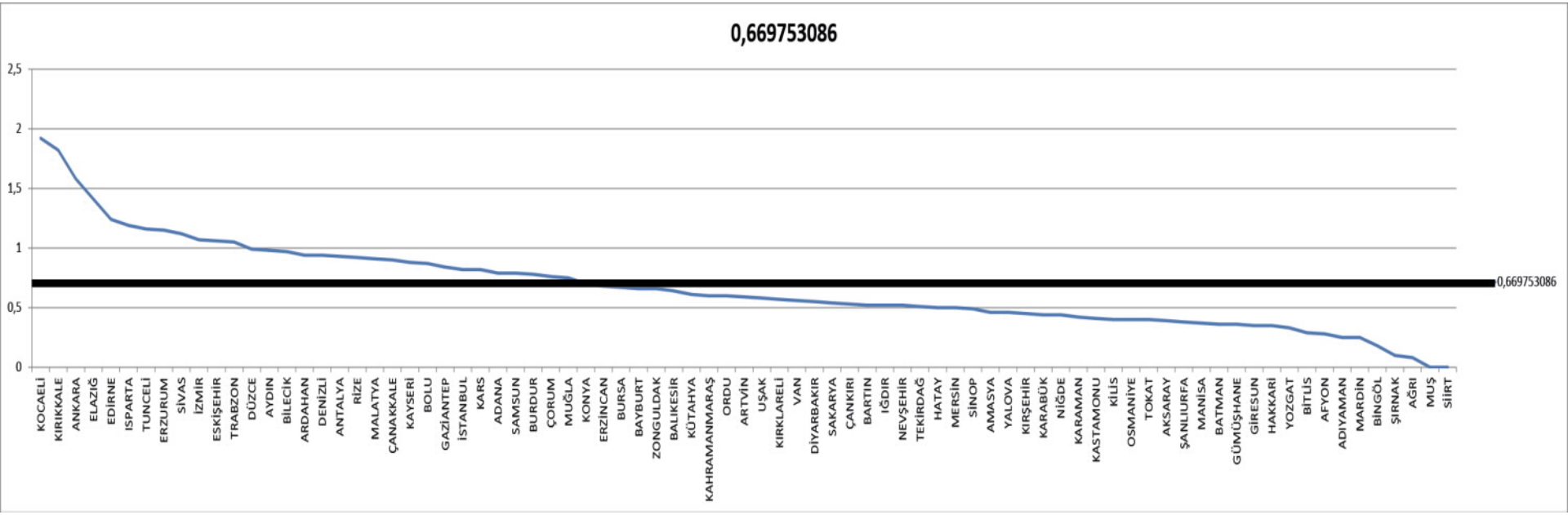

Ortalamanın Üstünde Olan Şehirler

TRABZON	**16**	**759089**	**47.443**	**1,05**
ESKİŞEHİR	17	801358	47.138	1,06
İZMİR	87	4047743	46.525	1,07
SİVAS	14	621078	44.362	1,12
ERZURUM	18	780478	43.360	1,15
TUNCELİ	2	85752	42.876	1,16
ISPARTA	10	417920	41.792	1,19
EDİRNE	10	401625	40.162	1,24
ELAZIĞ	16	565397	35.337	1,41
ANKARA	160	5056126	31.600	1,58
KIRIKKALE	10	273795	27.379	1,82
KOCAELİ	31	1667453	53.788	**1,92**

Ortalamanın Altında Kalan Şehirler

SİİRT		**313709**	**313.709**	**0**
MUŞ		414608	414608	0
AĞRI	1	556360	556360	0,08
ŞIRNAK	1	476799	476.799	0,11
BİNGÖL	1	263525	263.525	0,18
ADIYAMAN	3	596993	198.998	0,25
MARDİN	4	777932	194.483	0,25
AFYON	4	705374	176.343	0,28
BİTLİS	2	339595	169.798	0,29
YOZGAT	3	441642	147.214	0,33

100.000 Kişiye Düşen Uzman Hekim Sayısı
2009 Avrupa Birliği ve Türkiye Karşılaştırması

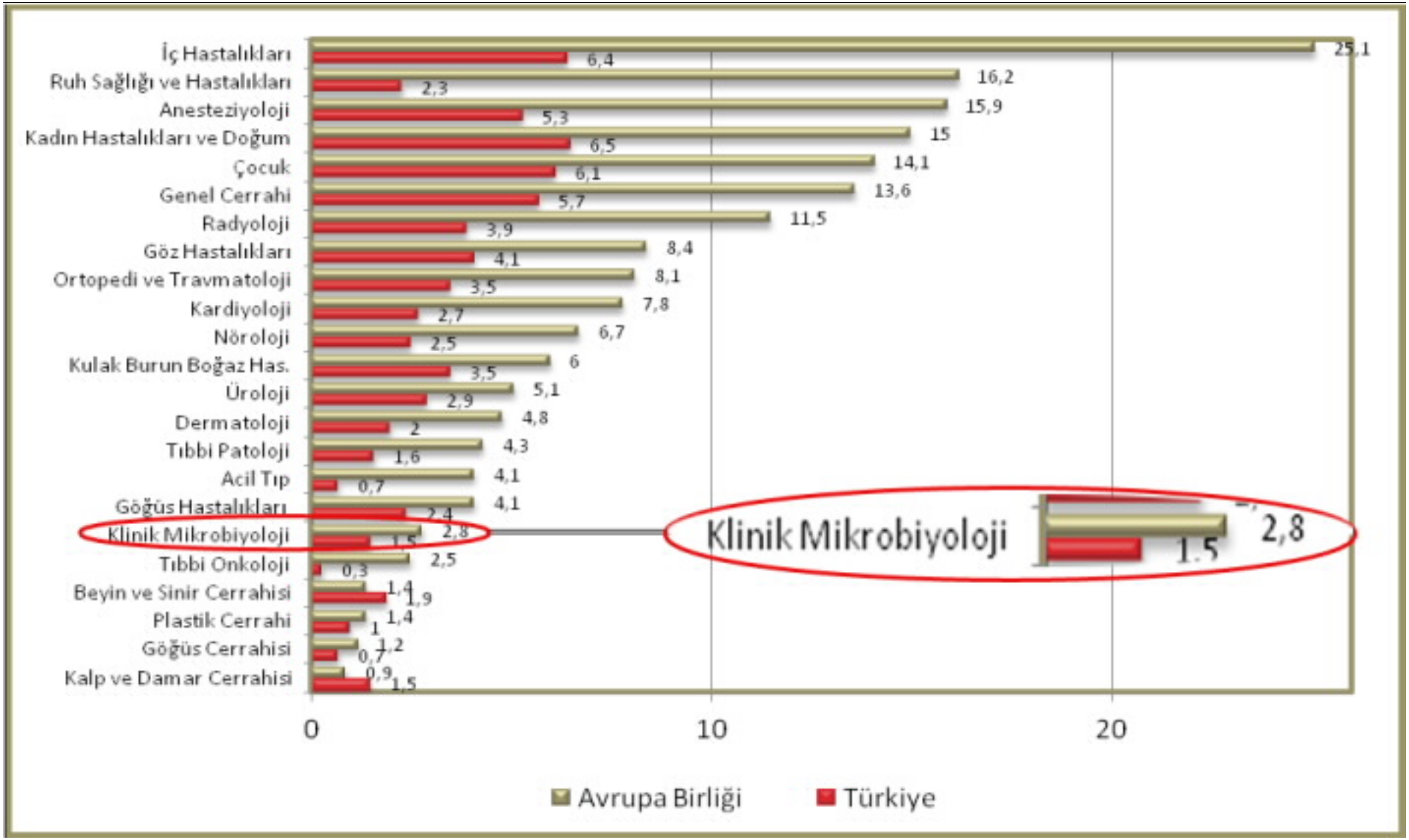

Türkiye de 100.000 kişiye düşen Tıbbi Mikrobiyoloji uzman sayısı = 1,56

Yıllara Göre Hastane Sayıları

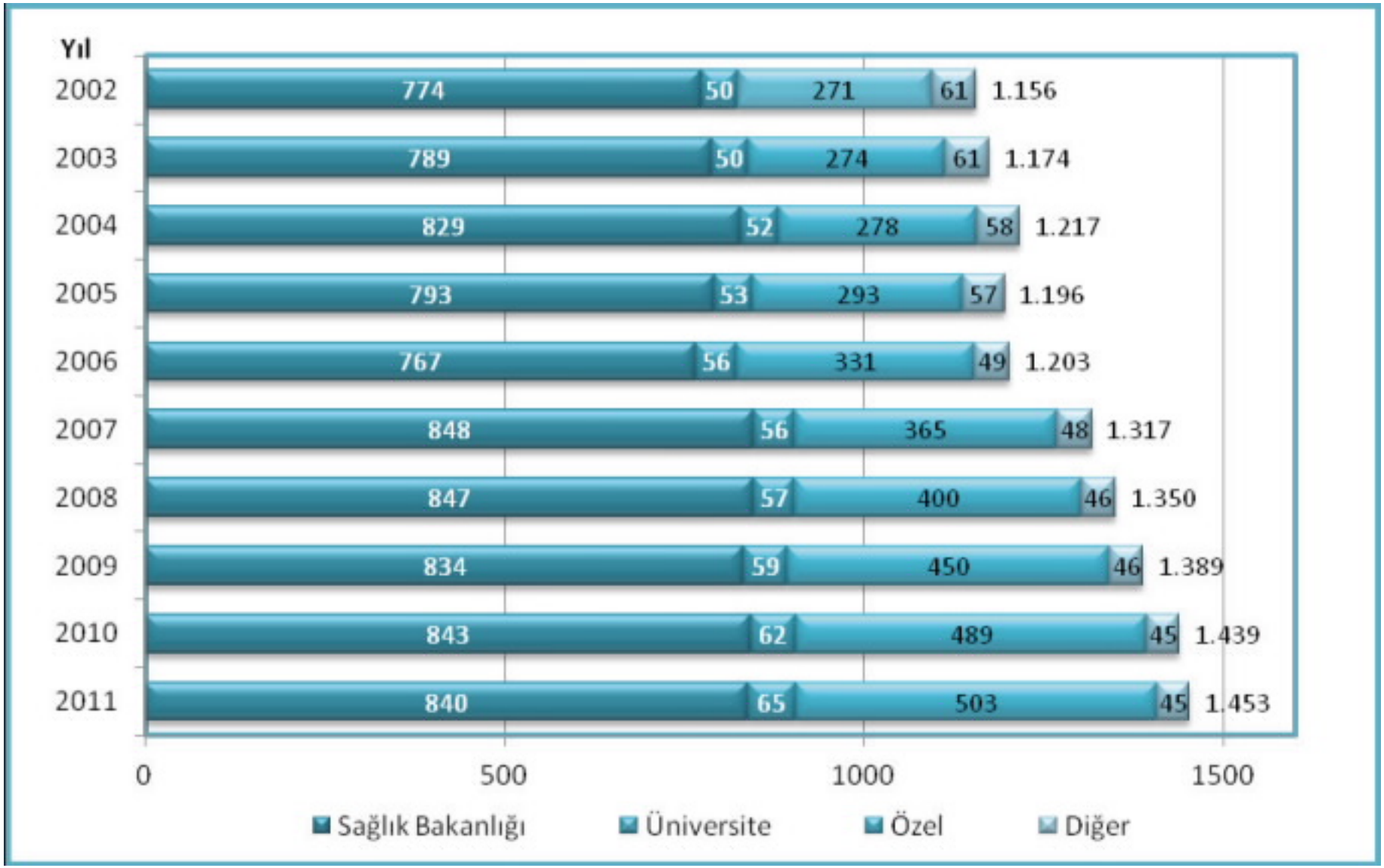

Sağlık Bakanlığı, Sağlık Araştırmaları Genel Müdürlüğü, Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2011

Sonuç

- Gerçekçi bir İş Gücü Planlaması için;
  - Toplumun sağlık hizmeti talepleri
  - Devletin sağlık harcamalarıyla ilgili hedefleri de bilinmelidir.
- Mevcut uzman sayısı nitelikli bir sağlık hizmeti sunumu için yeterli değildir
- TUS kontenjanları arttırılmadığı takdirde bu açık daha da artacaktır
- İvedilikle eğitici kadrolarının arttırılması ve eğitim alt yapılarının iyileştirilmesi gereklidir